

Posudek vedoucí na diplomovou práci Bc. Jarmily Horčákové s názvem *Reflexe psychoanalytické psychoterapie v životopisných vyprávěních psychologů, FHS UK 2024*

Jarmila Horčáková se ve své diplomové práci rozhodla věnovat tomu, jak psychoanalytičtí psychoterapeuti reflektují výběr svého povolání, přípravu na něj i jeho každodenní náplň v pracovním i soukromém životě. Nechala se přitom inspirovat svým vlastním rodinným prostředím, což sama v celém textu – až příkladně – reflektuje a i díky tomu se jí dle mého soudu podařilo napsat velice dobrou diplomovou práci.

Autorka ve svém výzkumu pracuje jak s tematicky zaměřenou odbornou psychologickou literaturou, tak s poměrně širokou základnou orálně-historických textů, jejichž poznatky rámuje i prohlubuje pořizené orálně-historické rozhovory. Jistě by se dalo namítat, že by bylo vhodné, kdyby mohlo být rozhovorů pořizeno více, kdyby autorce poskytlo rozhovor i více mužů či kdyby se buď jednalo o narátory s velmi podobným či naopak lépe rozvrstveným generačním zázemím. S ohledem na specifika výzkumného tématu se však domnívám, že počet rozhovorů byl dostatečný, jak dokazuje samotná práce.

Jde-li o samotnou práci s orálně-historickými prameny, je v textu viditelná velká – a koneckonců i v Závěru reflektovaná – opatrnost, kterou s sebou přinesla i skutečnost, že narátoři výsledný text dostali před odevzdáním k přečtení. Navzdory tomu však autorka přináší množství nových postřehů, ať už se jedná o (alespoň retrospektivně významné) osobní milníky, které narátory „nasměrovaly“ k této práci, či o způsoby nastavování hranic mezi psychoterapeutem a klientem.

V tomto smyslu vyčnívá poslední kapitola věnovaná roli peněz v psychoterapii. Některé pasáže zde sice působí trochu nadbytečně: jistě není třeba obhajovat skutečnost, že by narátoři, vykonávající pomáhající profesi, měli být za svou práci – stejně jako kdokoli jiný – finančně ohodnoceni. (s. 63) Není též úplně přesné, když autorka – spolu se svou narátorkou – píše, že jsou v České republice například „školy zdarma.“ (s. 63) Nejsou totiž zdarma, ale jsou bezplatné ve smyslu zřizované a provozované státem, a tedy financované z daní. Implicitně tak zde vlastně autorka spíše řeší, zda je v pořádku, aby nebyly služby, které její narátoři poskytují, hrazeny z veřejného zdravotního pojištění, ale aby byly hrazeny přímo klienty-samoplátcí. Čtu-li tuto kapitolu dnes s odstupem, domnívám se, že kdyby ji autorka uvedla druhou částí, která se právě problémům se zapojením narátorů do systému veřejného pojištění věnuje, a až poté rozebrala provoz soukromé praxe, bylo by to srozumitelnější. Navzdory tomu však právě na základě rozboru tohoto tématu autorka skvěle ukazuje, jak její narátoři rozumí tomu, co sami dělají, jak ke svým klientům přistupují a co jsou schopni a ochotni jim nabídnout, a co už nikoli.

Z formálního hlediska je práce zpracována na velmi dobré úrovni, ačkoli se domnívám, že finální korektura by pomohla sjednotit například různé styly citací či upravit text dle běžných standardů (například u psaní mezer mezi čísly stran a podobně). To jsou však spíše drobnosti.

Závěrem se proto domnívám, že Jarmila Horčáková předložila velice zdařilou práci, která je v několika ohledech až nadstandardní a jejíž závěry či vybrané metodologické postřehy by bylo přínosné publikovat i ve formě odborného článku. Z toho důvodu diplomovou práci **doporučuji k obhajobě** a v případě vynikajícího výkonu u obhajoby ji navrhuji hodnotit stupněm **výborně (1)**.

V Praze dne 24. 1. 2024

Mgr. Jana Wohlmuth Markupová, Ph.D.